

NOWOŚCI WYDAWNICZE

» **Lukasz Hładowski**
Institute of Control and Com-
putation Engineering
University of Zielona Góra
**Efficient Algorithms
for Solving Large-Scale Compu-
tational Control Problems of
Repetitive Processes,**
stron 168, Wydawnictwo Uni-
wersytetu Zielonogórskiego,
2011

Tematyka pracy pt. „Efficient Algorithms for Solving Large-Scale Computational Control Problems of Repetitive Processes” (tytuł pracy w języku polskim brzmi „Efektywne algorytmy rozwiązywania złożonych obliczeniowo problemów sterowania procesami powtarzalnymi”) koncentruje się wokół problemów sterowania, które dają się przedstawić w postaci liniowych procesów powtarzalnych (ang. linear repetitive processes, LRP). W pracy szczególny nacisk położony został na problemy iteracyjnego sterowania z uczeniem (ang. iterative learning control, ILC), które dają się sprowadzić do LRP. Nadrzędną cechą zaproponowanych rozwiązań jest ich niska, bo wielomianowa, złożoność obliczeniowa. Bardzo istotną zaletą opisanych w pracy algorytmów jest ich niezależność od założonego sygnału wyjściowego (zarówno od czasu jego trwania jak i od kształtu sygnału).

Przedstawiana pozycja książkowa liczy sobie 168 stron oraz składa się z dziesięciu rozdziałów. W pierwszych rozdziałach zaprezentowano podstawowe informacje dot. dyskutowanych problemów wraz z motywacją przemawiającą za badaniami nad zastosowaniem procesów powtarzalnych do rozwiązywania zagadnień iteracyjnego sterowania z uczeniem. (dokładniejsze informacje o sterowaniu iteracyjnym zawarte są w rozdziale piątym). W pozostałych rozdziałach autor omawia problemy związane z tematyką podjętych badań oraz sukcesywnie prezentuje nowo-opracowane algorytmy oraz narzędzia jakie powstały w czasie badań zakończonych obroną pracy doktorskiej oraz publikacją niniejszej pozycji.

Do najważniejszych problemów rozważanych w pracy zaliczyć można problematykę sterowalności do przejścia (ang. pass profile controllability). Najważniejszym wynikiem badawczym tej części rozprawy jest wprowadzenie nowej definicji sterowalności, odpowiedniej dla pewnej podklasy procesów niesterowalnych w sensie klasycznym. W monografii podano szereg twierdzeń i algorytmów odnoszących się do rozpatrywanego zagadnienia.

Istotnym wkładem w rozwój metod opracowanie nowatorskiej techniki multisamplingu, która może być wykorzystana w przypadku, gdy konieczne jest użycie bardzo wysokich częstotliwości próbkowania sygnału, a dostępne rozwiązania nie są zadowalające (co związane jest z ograniczeniami sprzętowymi lub zbytnią konserwatywnością dostępnych metod). Opisana w książce metoda, pomimo wstępnego etapu rozwoju, pozwala dla części układów liniowych na wykorzystanie niższych częstotliwości próbkowania przy zachowaniu wymagań co do jakości rozwiązania, co dodatkowo potwierdza jej przydatność oraz nowatorstwo.

Praktycznym rozwiązaniem przedstawionym w książce było także opracowanie dodatkowego modułu do systemu Scilab pozwalającego na łatwe symulowanie różnorodnych metod sterowania procesami powtarzalnymi. Szczególną zaletą rozwiązania jest łatwość modyfikacji algorytmów jak również parametrów z nimi związanych, co sprawia, iż opracowane narzędzie jest szczególnie przydatne do szybkiego testowania nowych rozwiązań.

Istotnym i godnym podkreślenia jest fakt, iż prezentowane metody znajdują potwierdzenie w praktyce inżynierskiej, czego potwierdzeniem są wyniki testów praktycznych wykonanych na robocie suwnicowym (ang. gantry robot) znajdującym się na uniwersytecie w Southampton (Wielka Brytania).

przygotował Marek Sawerwain
Z WEliT

» **Małgorzata Kaliszewska,
Mirosław Kowalski, Myśleć
o zdrowiu. Między wolnością
a zniewoleniem,** Gliwice 2011,
ss. 263; ISBN 978-83-60837-
58-0

Opracowanie, które oddajemy do rąk Czytelników, przeznaczone jest dla studentów pedagogiki wszystkich specjalności, zainteresowanych pedagogiką zdrowia i edukacją zdrowotną, mających

w programie przedmiot *Edukacja zdrowotna* i pragnących uzupełnić, rozszerzyć swoją wiedzę teoretyczną i metodyczną, oraz dla nauczycieli akademickich, prowadzących ćwiczenia z tego przedmiotu i poszukujących nowych inspiracji do zajęć.

Naszym zamierzeniem było pokazanie fragmentów ważnych i zarazem interesujących treści teoretycznych oraz przykładów możliwych rozwiązań praktycznych, realizujących silny związek między teorią a praktyką edukacji zdrowotnej w szkole wyższej, integrację nie tylko treści zdrowotnych z metodycznymi, ale też ogólnie humanistycznymi - w sytuacji swoistego „uwolnienia” zdrowia od zainteresowania władzy, co implikuje konieczność ponoszenia odpowiedzialności osobistej za własne wybory zdrowotne.

Znając bogatą, interdyscyplinarną literaturę przedmiotu, złożoną także z opracowań takich polskich autorów, jak m.in.: Julian Aleksandrowicz, Zygmunt Bauman, Piotr Błajet, Maciej Demel, Zygmunt Jaworski, Marian Kapica,

Andrzej Krawański, Helena Radlińska, Cezary Stypułkowski, Ewa Syrek, Barbara Woynarowska, **staramy się myśleć o edukacji zdrowotnej w szkole wyższej** nie tylko jako o jednym z przedmiotów nauczania o wąskim profilu treściowym, ale całościowo, nawet jako o projekcie wychowawczym, promieniującym na inne dziedziny edukacji pedagogicznej, zgodnym z potrzebami współczesnej młodzieży i jej aktualnymi oraz przyszłymi aspiracjami i szansami zawodowymi. Zarówno bowiem zdrowie osobiste, jak i dostrzeganie zdrowotnych okoliczności procesów edukacji, warunkuje jakość oraz skuteczność kształcenia.

[ze Wstępu]

przygotował *Mirosław Kowalski*
WPSiNoZ

BÓR NICI.
Wątki klasyczne i romantyczne w twórczości Zbigniewa Herberta

Autorami tekstów publikowanych w książce są - obok badaczy z innych ośrodków (m.in. Marka Adamca, Józefa Ferta, Mieczysława Ingłota, Dariusza Pawelca) - literaturoznawcy z zielonogórskiej polonistyki: **Grzegorz Kubski, Sławomir Kufel, Małgorzata**

Mikołajczak i Anna Szóstak.
Wydawnictwo PLATAN, Kraków 2011

Niniejsza książka zbiera publikowane dotąd artykuły na temat romantycznych wątków w twórczości Herberta i wzbogaca je o ujęcia nowe, dotyczące klasycyzmu i romantyzmu poety, prezentowane podczas konferencji Spadkobierca Norwida? Wokół romantycznej genealogii Zbigniewa Herberta, która odbyła się w roku 2008 w Zielonej Górze. Publikacja ta jest więc swego rodzaju monografią - zaproszeniem do spojrzenia na wizerunek Herberta kłasyka z romantycznej, a przede wszystkim z norwidowskiej strony. Czy wyłania się z nich odpowiedź na pytanie, „jak jest zrobiony romantyczny płaszcz Zbigniewa Herberta”? Być może, chociaż cel tego tomu jest skromniejszy: ukazać, że nie tylko Herbertowskie „guziki” mają romantyczną proveniencję, że w materii tkanej na klasycznych krosnach odnaleźć można nieklasyczne sploty, a w „borze nici” - wskazać kilka norwidowskich wątków. I na koniec jeszcze jedna otwierająca się tu perspektywa: ukazanie odcieni, którymi mieni się poetycka tkanina Herberta, pozwala na nowo pytać o sposób istnienia tradycji romantycznej we współczesnej literaturze. W czasach postromantycznych tradycja ta pozostaje wszak żywa i inspirująca, nawet jeśli nie pojawia się w bezpośrednich przywołaniach, nawet jeśli obecna jest w tle i milcząco.

przygotowała *Małgorzata Mikołajczak*
WH

Kształtowanie się tożsamości zielonogórskiej pedagogiki,
red. G. Miłkowska, M. Furmanek, s. 632, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2011, cena: 39,00 zł

Czterdzieści lat w życiu uczelni czy rozwoju dyscypliny naukowej to okres krótki, jednak wystarczający, by spróbować dokonać bilansu i utrwalić go w opracowaniu książkowym. Przemawiają

za tym co najmniej dwa argumenty. Pierwszy z nich to dążenie do utrwalenia pewnych faktów z historii dla tych, którzy będą zgłębiali dzieje uczelni w kolejnych dziesięcio- i czterdziestoleciach; drugi zaś to próba ukazania dokonań i formułowanie kierunku dalszego rozwoju nauki i instytucji. Jubileusz 40-lecia tworzenia i rozwoju ośrodka pedagogiki prowokuje do odpowiedzi na pytania: Czego dokonaliśmy? Jakie są najważniejsze cenności minionego dorobku? Gdzie jesteśmy? Dokąd zmierzamy?

Tworzenie i rozwój pedagogiki zielonogórskiej wyznaczają cezury czasowe związane ze zmianą statusu placówki, jej celów i zadań. Pierwszy z nich, najkrótszy, to czas funkcjonowania Wyższej Szkoły Nauczycielskiej (1971-1973); drugi, związany z działalnością Wyższej Szkoły Pedagogicznej (1973-2001) oraz trzeci, rozpoczęty wraz z utworzeniem Uniwersytetu Zielonogórskiego (2001 r.).

Początki rozwoju pedagogiki w środowisku zielonogórskim wiążą się z Wyższą Szkołą Nauczycielską, powołaną w lipcu 1971 roku. Uzasadnieniem dla utworzenia uczelni była konieczność kształcenia nauczycieli dla potrzeb szkół podstawowych i zasadniczych szkół zawodowych. Jak pisze Hieronim Szczegółta (1975, s. 7):

„Utworzenie w Zielonej Górze wyższej uczelni humanistycznej było ukoronowaniem wieloletnich aspiracji miejscowego środowiska do kształcenia kadry z wyższym wykształceniem dla potrzeb oświaty i kultury. [...] W Rozporządzeniu Rady Ministrów tworzącym uczelnię napisano, że powstała ona »w uznaniu potrzeb prężnie rozwijającego się regionu zielonogórskiego, w celu pogłębienia przeobrażeń społeczno-ekonomicznych oraz dalszego podniesienia oświaty i kultury w środowisku bogatym w tradycję walk o polskość, wolność i postęp społeczny...«”.

[Fragment Wstępu]

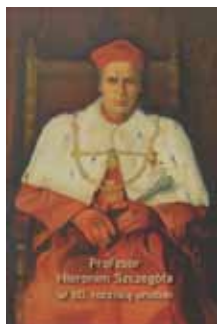
Człowiek z chorobą Alzheimera w rodzinie i środowisku lokalnym,
red. A. Nowicka, W. Baziuk, s. 228, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2011, cena: 35,00 zł

Choroba Alzheimera (Alzheimer's Disease, AD) spowodowana jest odkładaniem się w mózgu osób chorych toksycznych białek β -amyloidu, tau i α -synukleiny. Polega na zwyrodnieniu tkanki

mózgowej, które prowadzi do zaniku komórek nerwowych (neuronów) oraz miejsc ich połączeń (dendrytów, aksonów, synaps), co objawia się demencją. Choroba Alzheimera nie jest naturalną konsekwencją procesu starzenia się, lecz specyficznym procesem chorobowym, postępującym, nieodwracalnym i zwyrodnieniowym otępieniem, manifestującym się ubytkiem wielu różnych funkcji psychicznych i objawami ogniskowego uszkodzenia mózgu, tj. zaburzenia pamięci, funkcji wzrokowo-przestrzennych, myślenia abstrakcyjnego i mowy. Zaliczana jest do grupy otępień pierwotnie zwyrodnieniowych, ponieważ jej anatomicznym podłożem są przewlekle, nasilające się zmiany zwyrodnieniowe mózgu, a nie narastające zmiany miażdżycowe naczyń mózgowych.

[...]Autorzy zwracają uwagę na szczególnie trudną rolę, jaką przypada w udziale tzw. głównym opiekunom, którzy podejmując się wieloletniej, trudnej i odpowiedzialnej opieki nad chorym, ponoszą ogromne koszty fizyczne, psychiczne, społeczne i ekonomiczne. Chcąc udzielić wielozakresowego wsparcia osobie chorej, należy otoczyć opieką, a nawet objąć oddziaływaniami terapeutycznymi jej bliskich. Opiekunowie powinni poszukać w środowisku lokalnym ośrodków wsparcia dziennego, odciążających od obowiązków opiekuńczych. W ośrodkach wsparcia podopieczni będą mogli uczestniczyć w bogatej ofercie zajęć terapeutycznych.

[Fragment Wstępu]

» **Profesor Hieronim Szczegółta. W 80. rocznicę urodzin, red. Dariusz Dolański, s. 116, oprawa twarda, Zielona Góra 2011, cena: 25,00 zł**

Osiemdziesiąta rocznica urodzin prof. dr. hab. Hieronima Szczegółty stała się pretekstem do wydania niniejszej publikacji, która w kształcie podobnym i tak powinna ukazać się niezależnie od wspomnianego jubileuszu. Gdy

analizuje się bowiem historię zielonogórskiego środowiska naukowego, to postać prof. Hieronima Szczegółty, wśród wielu osób o znaczącym wkładzie w budowę tego środowiska, wybija się nad wszystkich.

Był Hieronim Szczegółta pierwszym w Zielonej Górze doktorem, jako pierwszy, wywodzący się z lokalnego środowiska, uzyskał habilitację i tytuł profesora. Był jednym z głównych organizatorów Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze, w której w początkowych latach sprawał

wował funkcję zastępcy rektora, jak również twórcą Wyższej Szkoły Nauczycielskiej, którą doprowadził do przekształcenia w Wyższą Szkołę Pedagogiczną. Kilkakrotnie był rektorem tej uczelni. Znaczący był także wkład prof. Hieronima Szczegółty w powstanie Uniwersytetu Zielonogórskiego. Jako uczony Hieronim Szczegółta cieszy się znacznym autorytetem w Polsce i w Niemczech, wielokrotnie brał udział w pracach decyzyjnych i doradczych instytucji centralnych. Aktywność prof. Szczegółty nie ograniczała się tylko do sfery nauki. Był sportowcem i działaczem sportowym, działaczem społecznym i kulturalnym, kolekcjonerem, zwłaszcza numizmatów.

Niniejsze opracowanie stara się dokumentować i ukazać wszystkie te obszary działalności Jubilata. Oprócz szkicu biograficznego zawiera więc charakterystykę Jego dorobku naukowego, opis pasji sportowych i kolekcjonerskich, bibliografię Jego prac oraz wybór ważniejszych publikacji Mu poświęconych wraz z ich obszernymi fragmentami i w końcu dokumentację fotograficzną.

[Fragment Wstępu]

» **Przemiany demograficzne Europy Środkowej w czasach nowożytnych, t. 1, red. Hanna Kurowska, s. 406, oprawa broszurowa, Zielona Góra 2010, cena: 31,00 zł**

Pierwszy tom „Zielonogórskich spotkań z Demografią” poświęcony został pamięci wybitnego polskiego uczonego Mieczysława Kędelskiego (1946-1998). Był statystykiem, demografem i ekono-

mistą, który zajmował się demografią historyczną. W dziedzinach tych osiągnął ogromne uznanie, czego wyrazem było osiągnięcie coraz wyższych stanowisk, najpierw kierownika Pracowni Demografii i kierownika Katedry Statystyki i Demografii, by wreszcie zostać wybranym prodziekanem Wydziału Planowania i Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Podobnie było i na forum ogólnopolskiego środowiska naukowego, a szczególnie w Komitecie Badań Demograficznych PAN, do którego należał od roku 1974, a w latach 1984-1991 pełnił funkcję kierownika Sekcji Demografii.

[Fragment Wstępu]

zebrała Ewa Popitka

***

Oficyna Wydawnicza UZ 12-14 października br. uczestniczyła w XV Jubileuszowych Poznańskich Dniach Książki Naukowej odbywającej się w przepięknym budynku Collegium Maius. Impreza jest organizowana przez Wydawnictwo Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przy współpracy z Polskim Towarzystwem Wydawców Książek i Stowarzyszeniem Wydawców Szkół Wyższych. W tym roku wystawcami było 65 oficyn wydających książki naukowe i popularnonaukowe, skrypty, słowniki i encyklopedie. Corocznie nasze stoisko odwiedzają liczni - w tym nasi stali klienci - czytelnicy, księgarze oraz bibliotekarze. Targom towarzyszą spotkania autorskie i branżowe spotkania „Forum Wydawców”, ciekawe dyskusje gromadzą ludzi książki, środowiska zarówno akademickie i oświatowe, jak i czytelnicze.

Ewa Popitka